

**Түркістан облысы, Келес ауданы
ЖШС «Айзере-К.З.» бөбекжай
балабақшасы**

Бекітемін:

ЖШС «Айзере-К.З.» б/б

Менгерушісі: Кумекова Б.

03-09

**Балаларға техникалық қауіпсіздік
нұсқауды жүргізу кітабы**

«Балдырған» ересек топ

Тәрбиеші: Шураева Э.

Уринбек А.

2024-2025 оқу жылы

Балабақшадағы қауіпсіздік ережелері

Балабақшадағы балалардың қауіпсіздігі барлық тараптардың осы мәселеге кешенді көзқарасына байланысты. Қауіптің дамуына жол бермеу үшін балабақша тәрбиешілері, олардың тікелей жетекшісі және, әрине, ата - аналар қатысуы керек.

Әрбір сүйіспеншілікке толы ата - ана үшін олардың баласы өмірдегі ең жақсы нәрсе. Балалар әрдайым мойынсұнбайды, әсіресе кішкентай кездерде. Сондықтан баланың баласы балабақшаға әкелінген кезде, баланың жарақаттануына жол бермеу үшін өте маңызды.

Балаларды қорғау үшін балалар бақшасындағы балалардың қауіпсіздігі үшін жауапты негізгі ережелер әзірленді. Мұнда әрбір бала үшін күннің өзінде тікелей жанында тұрған адам жауапты.

Балабақшадағы қауіпсіздік

Оқытушылар үшін еңбекті қорғаудың негізгі ережелері бар. Бұл ұстаным 18 жастағы жастағы адамдарға қол жеткізуге мүмкіндік береді. Адам жұмысқа шыққанда медициналық тексеруден өтуі және денсаулық кітапшасын ұсыну керек.

Жұмысқа тіркелгеннен кейін дереу көшбасшы кіріспе брифинг өткізеді.

Оқытушы жұмыс істеудің негізгі ережелерін біліп, оларды мінсіз сақтай білуі керек. Ол баланың қауіпсіздігі оның іс - әрекеттеріне байланысты екенін түсінуі керек.

Балабақшада тәрбиеші балалардың тұрған жерлерін қараусыз қалдыруға құқылы емес.

Таңертең жұмысқа келгенде, тәрбиеші топтағы барлық үй - жайларды ақаулықтардың болуы үшін тексереді. Олар анықталған кезде, АПП - ға немесе басшыға хабарлаңыз.

Жұмыс күні ішінде балалармен жұмыс істеу нұсқаулары

Оқытушы сабақтардың қауіпсіз өткізілуін қамтамасыз етуге, қажет болған жағдайда оқу процесінің жақсы жағдайына қол жеткізу үшін сабақ кестесіне өзгерістер енгізуге міндетті.

Баланың өмірге бейімделуіне үлкен мән беріледі, тәрбиеші балабақшадағы қауіпсіздік бұрышы ойнайды. Оның міндеті - адамдардың мінез - құлқын көрсету.

Бұрыштар әртүрлі. Кейбіреулер қиялын, шығармашылық қабілетін дамытуға, басқаларға - жол ережелерін үйренуге, түстер мен геометриялық

фигураларды еске алуға бағытталған. Ойынның осындай түрлерінің арқасында балалар тез дамып, жан - жақты қарым - қатынаста болады. Оқытушы сабақ жүргізуге міндетті, онда бала жол қозғалысы қауіпсіздігін зерттейді. Балабақшада балалардың күнделікті өмірде, өрт, жер сілкінісі және басқа да табиғи апаттар жағдайында қарапайым қауіпсіздік ережелерін үйрету қажет.

Көшеде мінез

Жаяу жүру барысында тәрбиеші балалармен байланысы жоқ мазасыз әңгімелермен айналыспауы керек. Ол әр баланы қадағалап, әрбір адаммен танысып, оның тұрған жерін бақылап отыруы керек. Баланы көшеде, тіпті балалар үнемі ойнайтын ойын алаңында қалдыруға қатаң тыйым салынады. Егер топта кем дегенде бір адам қалса, онда тәрбиеші кіші кинологты жалпы серуендеу кезінде оны қарау үшін қалдыруы керек.

Топтағы сақтық шаралары

Тәрбие жұмысына қатысы жоқ топқа және оның жұмыс орнына жатпайтын адамдарға қатыстылығына қатаң тыйым салынады.

Мұғалімнің орны, оның үстелі әрдайым тәртіппен сақталуы керек. Көрінбеген өткір заттарды (инелер, қайшылар, қылшықтарды, шпилькалар, қағазға арналған пышақтар және т. б.) ұстамаңыз. Жұмыста қайшыны борсық ұштармен ғана пайдалану керек. Сондай - ақ, киімдеріңізді түйреуіштер мен инелермен байланыстыруға қатаң тыйым салынады. Қалтада күрт және ұрып - соғатын заттар болмағанына назар аудару қажет. Аяқ киімді тек төменгі пятаққа ғана киюге болады.

Оқытушыға баланы бөтен және туған - туыстарына 16 жасқа толмаған бала беруге тыйым салынады. Сонымен қатар, баланың мас күйінде ата - аналарына да қатысты.

Балабақшаның сыртына серуендеу

Экскурсияға кету кезінде тәрбиеші көшелерден автокөліктердің жанданған қозғалысына жол бермеуі керек. Қазіргі уақытта тәрбиеші кіші мектеп мұғалімін немесе басқа көмекшімен бірге болуы керек.

Жол ережесін қатаң сақтау керек. Әрбір тәрбиеші жолдағы балалар жаракатын болдырмау үшін сабақ жүргізуі керек. Олар әңгімелер, сызбалар, тренингтер, ойын - сауық ойыны, театрландырылған қойылымдар, автокөліктер мен басқа да көптеген ойындар арқылы ойын түрінде өткізіледі. Балабақшадағы және оның аумағынан тыс жерде қауіпсіздікті қамтамасыз ету балалардың көшедегі мінез - құлық ережелері туралы тақырыптарды зерттеуді қамтиды. Жол - көлік оқиғасының

себептері туралы, көшелерді көшіру кезіндегі мінез - құлық ережелері (жаяу жүргіншілердің міндеттері), көліктегі көлік қозғалысы туралы тақырыптар ұсынылады. Жол жарықтары мен жол белгілері зерттелуде. Жаяу серуендеуде баланың беймәлім жидектерді немесе саңырауқұлақтарды (жазда) жейтінін қамтамасыз ету маңызды.

Температура мен гигиена ережелері

Оқытушының міндеті - температура режимін бақылау. Ыстық ауа - райында баланың қалпақшасы бар екеніне көз жеткізіңіз, ал қыста су өткізбейтін аяқ киім кию керек. Оқытушы ауаның ауа райы жағдайына сыртқы киімді таңдау әдісімен аурудың дамуына жол бермеуге міндетті.

Гигиенаның негізгі ережелерін сақтау маңызды. Әрбір оқушыға жеке тіс щеткасы, тарақ пен сүлгі болуы керек.

Бөлмеде, әсіресе балаларға қатысты дәрі - дәрмектерді сақтай алмайсыз. Алғашқы көмек жинағы баланың қолы жетпейтін жерде болуы керек. Зеленок, йод, пероксид, бинт, мақта, гипстен жабысып тұру керек.

Балабақшаға медициналық көмек

Баланың қауіпсіздігін сақтау үшін балабақшада білікті медицина қызметкері жұмыс істейтін питомник бар.

Оның міндетіне суықтың алдын - алу және әртүрлі генезис инфекцияларының алдын алу жөніндегі іс - шаралар кіреді. Медбике күні бойы балабақшада болуы керек.

Суықтың алдын алу үшін кейбір желдету режимдерін бақылау өте маңызды, бірақ жобалардан аулақ болу маңызды. Бөлмеде балалар үйірмеде болған кезде ауысады.

Ойын мен жатын бөлмелері жеткілікті жеңіл болуы керек, ауа температурасы және ылғалдылық рұқсат етілген стандарттардан аспауы керек. Медбике мен балабақшаның бастығы асүйдің және балабақшаның санитарлық жағдайын бақылауға міндетті.

Көптеген ірі бақтарда медбикелердің диеталық нормасы бар. Сатып алынған өнімдерді жарамдылық мерзіміне тексеру керек, яғни ең алдымен балабақшадағы балалар қауіпсіздігіне қызығушылық таныту керек. Медбике өнімдердің калориялы мазмұнын есептеп, түрлі жастағы балалар үшін әрбір күн үшін мәзір жасай алады.

Кейде балаға шұғыл медициналық көмек қажет болған жағдайлар болуы мүмкін. Бұл жағдайда жедел жәрдемге келгенге дейінгі медициналық көмек медициналық қызметкер, ал егер ол жоқ болса - тәрбиеші.

Жұмыс күнінің соңында балалармен жұмыс істеу нұсқаулары

себептері туралы, көшелерді көшіру кезіндегі мінез - құлық ережелері (жаяу жүргіншілердің міндеттері), көліктегі көлік қозғалысы туралы тақырыптар ұсынылады. Жол жарықтары мен жол белгілері зерттелуде. Жаяу серуендеуде баланың беймәлім жидектерді немесе саңырауқұлақтарды (жазда) жейтінін қамтамасыз ету маңызды.

Температура мен гигиена ережелері

Оқытушының міндеті - температура режимін бақылау. Ыстық ауа - райында баланың қалпақшасы бар екеніне көз жеткізіңіз, ал қыста су өткізбейтін аяқ киім кию керек. Оқытушы ауаның ауа райы жағдайына сыртқы киімді таңдау әдісімен аурудың дамуына жол бермеуге міндетті. Гигиенаның негізгі ережелерін сақтау маңызды. Әрбір оқушыға жеке тіс щеткасы, тарақ пен сүлгі болуы керек.

Бөлмеде, әсіресе балаларға қатысты дәрі - дәрмектерді сақтай алмайсыз. Алғашқы көмек жинағы баланың қолы жетпейтін жерде болуы керек. Зеленок, йод, пероксид, бинт, мақта, гипстен жабысып тұру керек.

Балабақшаға медициналық көмек

Баланың қауіпсіздігін сақтау үшін балабақшада білікті медицина қызметкері жұмыс істейтін питомник бар.

Оның міндетіне суықтың алдын - алу және әртүрлі генезис инфекцияларының алдын алу жөніндегі іс - шаралар кіреді. Медбике күні бойы балабақшада болуы керек.

Суықтың алдын алу үшін кейбір желдету режимдерін бақылау өте маңызды, бірақ жобалардан аулақ болу маңызды. Бөлмеде балалар үйірмеде болған кезде ауысады.

Ойын мен жатын бөлмелері жеткілікті жеңіл болуы керек, ауа температурасы және ылғалдылық рұқсат етілген стандарттардан аспауы керек. Медбике мен балабақшаның бастығы асудің және балабақшаның санитарлық жағдайын бақылауға міндетті.

Көптеген ірі бақтарда медбикелердің диеталық нормасы бар. Сатып алынған өнімдерді жарамдылық мерзіміне тексеру керек, яғни ең алдымен балабақшадағы балалар қауіпсіздігіне қызығушылық таныту керек. Медбике өнімдердің калориялы мазмұнын есептеп, түрлі жастағы балалар үшін әрбір күн үшін мәзір жасай алады.

Кейде балаға шұғыл медициналық көмек қажет болған жағдайлар болуы мүмкін. Бұл жағдайда жедел жәрдемге келгенге дейінгі медициналық көмек медициналық қызметкер, ал егер ол жоқ болса - тәрбиеші.

Жұмыс күнінің соңында балалармен жұмыс істеу нұсқаулары

қалдырылуы тиіс (әрине балаларға арналған емес).

Өрт болған жағдайда не істеу керек?

От алау кезінде балабақшалар мен балалардың қауіпсіздігі үй - жайда өрт қауіпсіздігі ережелерінің бар - жоғына тәуелді болады объективті.

Ең алдымен, эвакуацияның кіріс және шығыс материалдарын тексеру қажет.

Олар қажет емес заттарды немесе аппаратурамен қоршалмауы керек.

Есіктерді ішкі жағынан кішкене, оңай ашылатын болтпен жабу маңызды.

Есікке көзқарас тегін болуы керек.

Балаларды эвакуациялау балабақшаның жақын ғимаратында жүргізіледі. Ең бастысы - балаларды балабақшаның жоғарғы қабаттарынан алу. Біріншісі ең кішкентай эвакуация.

Балалар дымқыл сүлгімен немесе көрпемен жабылуы керек, терезелерді түтінді ортада ашады. Егер бөлмеде өрт енсе, терезелерді ашу мүмкін емес, өйткені жобаның арқасында пайдалы от пайда болуы мүмкін.

Жанып тұрған бөлмеден жылдам шығу үшін барлық жерде төрт рет тұрып, шығыңқы жерге барып, мұрын мен ауызды дымқыл шүберекпен жабыңыз.

Егер баланың киімі өрт кезінде өртеніп кетсе, оны оттегі енуін тоқтату үшін ылғал шүберекпен орап, денеге басу керек. Киімді өшіру үшін өрт сөндіргішті ешқашан пайдаланбаңыз. Осыған байланысты қосымша химиялық күйіктер пайда болуы мүмкін.

Жанып тұрған бөлмедегі балаларды іздестіру балабақшаның барлық үй - жайлары тексерілген жағдайда ғана тоқтатылады.

Қауіпсіз балабақша

Балабақшада «Қауіпсіз балабақша» атты терроризмге қарсы-іс қимыл өтті.

Мақсаты: терроризмге қарсы іс-қимыл саласындағы мемлекеттік саясатты және терроризмнің алдын алуға бағытталған шаралар жүйесін іске асыру.

Террористік акт қатері төнген кездегі іс-әрекеттер өткізілді. Террористік акт төнген жағдайда бірінші кезекте жасырын тұрған дабыл түймесі басылды. Меңгеруші және шаруашылық меңгерушісінде болатын дабыл түймесін басылды. Барлық топтар өз міндеттері бойынша есіктерін бекітіп, тәрбиешілер мен балалар терезеден және ауыр сөрелерден аулақ топтың ортасында бастарын жауып жатты. Есікті барынша бекітті. Қалған персоналдар асхана қызметшілерді де есіктерін бекітіп алды. Жедел көмек келгенше барлық террорлық іс-қимылдарды жасалды.

Мектепке дейінгі ұйымда - терроризм қаупінен тиімді қорғауды қамтамасыз ету мақсатында балалармен жұмыс істеу өте маңызды болып табылады. Әрине, ол оған қорқынышты баланың қауіпсіздігі, бұл ережелерін түсіндіру қиын. Біз нәзік түрде, немесе ойын жағдайлардың көмегімен оны жасауға тырысу керек. Бала ерекше жағдайларда өзін ұстай білу керек. Өкінішке орай, терроризм - бұл шындық, және бала өз өмірін сақтау үшін оған дайын болуы тиіс. Терроризмге қарсы қауіпсіздік мектепте дейінгі ұйымда әрдайым жүргізіліп тұру керек.

Барлық қызметкерлер мыналарды білу керек:

- Бөбекжай қауіпсіздік және бүкіл аумағы, сондай-ақ қауіпті жағдайлардың алдын алу;
- кіруді бақылау және бейтаныс еркін өту тыйым салуды белгілеу;
- қорғалатын аймағында зорлық барлық актілерді қызметкерлері мен балаларды қорғау.
- терезелер сенімді торларды құру;
- запор бар металл есік ауыстыру.
- Дабыл жүйесі;
- Төтенше қоңырау шалу түймесін басыңыз;
- бейнебақылау камерасы;
- радиациялық, химиялық экологиялық жағдайлары үшін бақылау және басқару жүйелері.
- Бөбекжайда терроризмге қарсы қауіпсіздікті қамтамасыз ету барлық істі бақылау;
- мектепке дейінгі мекемелердің қауіпсіздік жоспарына материалдық-техникалық базасын жетілдіру.

Жарылыс затын көрген кезде:

- Күдікті адамдарға, заттарға, кез келген күдік тудыратын ұсақ-түйекке назар аударыңыз. Барлық күдікті нәрселер туралы құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне хабарлаңыз;
- бейтаныс адамдардан ешқашан пакеттер мен сөмкелерді алмаңыз, өз жүгіңізді қараусыз қалдырмаңыз;
- отбасыда төтенше жағдайларға іс-әрекет жоспары болуы тиіс, барлық отбасы мүшелерінде телефон нөмірлері, электрондық почта мекенжайлары болуы тиіс;
- шұғыл жағдайда өз отбасыңыздың мүшелерімен кездесе алатын кездесу орынын белгілеу қажет;
- эвакуация жағдайында, бірінші қажеттіліктегі заттар жиынтығын және құжаттарды өзіңізбен алыңыз;
- әрқашан үй-жайдан резервтік шығулар қайда екенін біліп, жүріңіз;
- лифтіні қолданбаңыз;
- қандай жағдайда да байбалам салмаңыз.

Террорлық телефонмен қоқан-лоққы көрсеткен жағдайда хабарлама алу тәртібі:

- Қағаз бетіне берілген хабарламаларды мүлтіксіз жаттап жазып алыңыз.
- әңгіме барысында хабарласқан адамның жасы мен жынысын анықтаңыз;
- артындағы дыбыстарды (автокөлік немесе темір жол көлігі, теледидар немесе радио құрылғылары т.с.с) міндетті түрде аңғарыңыз;
- қалалық немесе қалааралық қоңырауларды аңғарыңыз;
- қандай да бір шешімге келуге немесе қандай да бір әрекет жасау үшін мүмкіндігінше қоңырау шалушының уақытын ұзақ алуға тырысыңыз;
- нөмірді автоматты түрде анықтау (НАА) бар болған жағдайда, анықталған нөмірді дәптерге жазып алыңыз, бұл оны кездейсоқ жоғалтып алудың алдын-алады;
- қозғалғанда, аяқты барынша жоғары көтеріңіз, аяқты нықтап басыңыз, аяқты жыбырлатпаңыз, аяғыңыздың ұшымен жүруге тырыспаңыз;
- қалың топтан сақтануға залдың бұрышы немесе қабырға жаны жақсы, бірақ ол жақтан шығысқа жету қиын;
- сіріңкенің шиі, тас немесе қабырғадағы сызық арқылы міндетті түрде өткен күн, уақыт есебін жүргізіңіз;
- күмән тудырған жағдайда, көрші жолаушылардың әрекетіне назар аударыңыз;
- егер олармен келіссөз нәтиже бермегендігін байқасаңыз, мүмкіндігінше ұшақты босату бойынша арнайы операцияның басталу сәтіне дайын болыңыз;
- егер арнайы операция қабылданған болса, террористер ұстап алып, тірі қалқан ретінде қолдана алмайтындай етіп орналасыңыз: төменге жатыңыз немесе басыңызды қолыңызбен қапсырып, орындықтың арқасына тығылыңыз,

көтерілуге рұқсат бермегенше сонда қала беріңіз (қауіпсіздік күштері қозғалғанның кез-келгенін террорист деп қабылдап қалуы мүмкін);

- мүмкіндік туындаған жағдайда, ұшақты барынша тез арада тастап кетуге тырысыңыз. Жеке заттарыңызды іздеп, кідіріп қалмаңыз.
- жаңа опырылуды болдырмау үшін абайлап қозғалыңыз, сырттан келетін ауаның қозғалысымен бет алыңыз. Мүмкіндігіңіз бар болса, қол астындағы заттар(тақтай, кірпіш) арқылы төбені опырылмас үшін бекітіп, көмек күтіңіз. Қатты шөлдеген жағдайда аузыңызға кішкентай тас салып, оны мұрныңызбен дем ала отырып сорыңыз.
- әңгімені кідірмей құқық қорғау органдарына хабарлаңыз;
- әңгімеңізді ешкімге жарияламаған жөн;
- хабардар адамдардың санын барынша қысқартыңыз;
- дыбыс жазғыш құрылғы қолданған кезде жедел касетаны (шағын дискіні) алып, сақтап қойыңыз, орнына міндетті түрде басқасын ауыстырып салыңыз.

Қоңырау шалған адамның сөйлеу мәнерін аңғарыңыз:

- Дауысы ащы (баяу, төмен, жоғары).
- Сөйлеу мәнері: айқын, тұтығып, сыбырлап, акцент, диалект.
- Сөз қарқыны: жылдам, баяу
- Сөйлеу тәсілі: дөрекі, келемеж, былапыт айту.

Сөйлесу барысында мынандай сұрақтарға жауап алуға тырысыңыз:

- Бұл адам қайдан, кімге, қандай телефоннан қоңырау шалып тұр?
- Нақты қандай талап қойып тұр?
- Нақты талапты жеке өз немесе біреудің қайталауымен айтып тұр ма немесе басқа да бір топтың атынан ба?
- Олар немесе ол қандай жағдайда ойлаған мақсаттарынан бас тартады?
- Қашан және қалай онымен байланысуға болады?
- Кімге аталған қоңырау туралы айта аласыз немесе айтуыңыз керек?

Жарылғыш құрылғы болып табылуы мүмкін күдікті затты табу. Соңғы уақытта азаматтармен күдікті заттарды табу жағдайлары жиі кездеседі, олар жарылғыш құрылғы болуы мүмкін. Күдікті заттар көлікте, саты алаңдарында, пәтерлер, мекемелер мен қоғамдық орындардың есіктері алдында табылуда.